

3 Şubat 2009

Öztangut: "Sermaye piyasasının alternatifi yok"

TSPAKB'nin aylık yayını Sermaye Piyasasında Gündem'in Şubat 2009 sayısında Başkan Nevzat Öztangut, uluslararası çevrelerden birçok katılımcının bulunduğu Davos zirvesinde tartışılan konuları değerlendirdi. Zirvede uluslararası işbirliğinin üzerinde durulduğunu belirten Öztangut, çeşitli temaslar kurarak Birlik görüşlerini ifade etme imkanı bulduklarını dile getirdi.

Başkan Öztangut, krizin sebep ve sonuçlarının Davos dahil çeşitli platformlarda ele alındığını, ancak sermaye piyasasına alternatif bir sistemin geliştirilmesinin düşünülmediğini söyledi. Başkan, bu nedenden dolayı sermaye piyasasının sağlıklı bir şekilde büyümesinin önemini vurguladı. Nevzat Öztangut bu kapsamda Hazine borçlanma araçlarının genişletilmesi, yeni sermaye piyasası araçlarının tanımlanması ve Türk Ticaret Kanununun değiştirilmesi yönünde çalışmaların yapıldığını belirtti.

Diğer taraftan, gerek yurtiçinde, gerekse yurtdışında sermaye piyasamızın tanıtılmasına büyük önem verdiklerine değinen Öztangut, Birlik bünyesinde yürütülen çalışmalarla bu desteği sürdürmeye devam edeceklerini söyledi.

Ticaret Kanunu Tasarısının Sermaye Piyasasına Etkileri

TSPAKB'nin aylık yayını Sermaye Piyasasında Gündem'deki ilk araştırma raporu TBMM Genel Kurulunda görüşmeleri devam eden Ticaret Kanunu Tasarısının sermaye piyasasına etkileri ele alınıyor.

Sermaye piyasası mevzuatına yakınlaşma

Halka açık anonim ortaklıklara ilişkin olarak, sermaye piyasası mevzuatı çerçevesinde uygulanan birçok hüküm Tasarıda yer alıyor. Çalışmada, iki mevzuat arasındaki farklılıkların giderilmesi açısından bu yaklaşımın önemine dikkat çekiliyor.

İki düzenleme arasında çatışma olması durumunda, öncelikli olarak Sermaye Piyasası Kanunu uygulanacak. Hüküm bulunmayan hallerde ise Türk Ticaret Kanunu devreye girecek.

Halka Açık Şirketlere Kapalı Statüye Geçme İmkani

Bir ortaklığın paylarının en az %90'ına sahip başka bir ortaklık, kalan azınlık paylarını borsa değeri üzerinden satın alabilecek. Bu, diğer pay sahiplerinin şirketin çalışmalarında sıkıntı yaratması durumunda başvurulabilecek bir yöntem.

Anonim Ortaklıklar Kendi Paylarını Satın Alabilecek

Anonim ortaklıkların kendi paylarını satın alması, sermaye piyasasında uzun zamandır beklenen bir düzenleme. Şirketler, sermayesinin en fazla %10'una kadar kendi paylarını alabilecek. Menkul kıymet şirketlerinin kendi paylarını satın alması ise herhangi bir sınırlamaya tâbi tutulmayacak.

Oyda İmtiyaz Sınırlandırılıyor

Her payın en az bir oy hakkı içermesi ve bazı paylara imtiyaz tanınabilmesi olanağı Tasarıda da korunuyor. Ancak Tasarının yasallaşmasıyla, bir paya en çok 15 oy hakkı verilebilecek. Esas sözleşme değişikliği, ibra ve sorumluluk davası açılmasına ilişkin genel kurul kararlarının alınmasında imtiyazlar kullanılmayacak.

Tasarının Anonim Ortaklıklara Bakış Açısındaki Değişim

Tasarının bakış açısının, anonim ortaklıkların, güçlü sermayeli halka açık anonim ortaklıklar olarak örgütlenmesi olduğu belirtiliyor. Tasarıda, diğer şirketlerin ağırlıklı olarak limited şirket statüsünü tercih etmelerinin hedeflendiği ifade ediliyor. Çalışmada, sermaye piyasası mevzuatında yer alan birçok düzenlemenin Tasarıya aktarılmasının nedeni, bu bakış açısına bağlanıyor.

Çin Sermaye Piyasası

Gündem'de yer alan ikinci raporda, gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülkenin yakından takip ettiği Çin sermaye piyasası inceleniyor. Çin, 2007 sonunda 3 trilyon \$'ı aşan milli geliriyle dünyanın 4. büyük ekonomisi konumunda.

Şanghai Menkul Kıymetler Borsası

Şanghai Menkul Kıymetler Borsasında işlem gören 908 şirketin 2008 sonunda piyasa değeri 1,4 trilyon \$ olup, işlem hacmi 2,6 trilyon \$. Borsada ayrıca yatırım ortaklıkları, devlet tahvilleri, hisse senedine dönüştürülebilir tahviller ve özel sektör tahvilleri işlem görüyor.

Şenzhen Menkul Kıymetler Borsası

Şenzhen Menkul Kıymetler Borsası ağırlıklı olarak küçük ve orta ölçekli şirketlerin bulunduğu bir borsa. Bundan dolayı hem piyasa değeri, hem de işlem hacminde Şanghai Borsasını geriden takip ediyor. 2008 sonunda Şenzhen Borsasında işlem gören 740 şirketin piyasa değeri 347 milyar \$, işlem hacmi ise 1,2 trilyon \$.

Emtia Borsaları

Çin'de, Şanghai Türev Borsası, Zhengzhou ve Dalian Emtia Borsaları olmak üzere 3 emtia borsası da bulunuyor. Şanghai Türev Borsasında bakır ve kauçuğa dayalı kontratlar, Zhengzhou Emtia Borsasında gluten oranı yüksek buğday ve şeker, Dalian Emtia Borsasında ise soya ve soya ürünlerine dayalı kontratlar işlemlerin büyük bölümünü oluşturuyor.

Yatırımcı hesap sayıları

2007 sonunda Çin sermaye piyasasındaki yatırımcıların hesap sayıları 139 milyona ulaşıyor. Hisse senetlerinin %51'i bireysel yatırımcılara ait.